

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

**Оперативна програма
„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН
РАСТЕЖ“ 2014-2020**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по процедура чрез подбор на проектни предложения

BG05M2OP001-2.009

**„ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ДОКТОРАНТИ, ПОСТДОКТОРАНТИ,
СПЕЦИАЛИЗАНТИ И МЛАДИ УЧЕНИ - ФАЗА 1“**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

1. Наименование на програмата:

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР).

2. Наименование на приоритетната ос: 2 „Образование и учене през целия живот“

Инвестиционен приоритет № 10ii: „Подобряване на качеството и ефикасността и достъпа до висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, особено за групите в неравностойно положение“

Специфична цел 4 към ИП10ii: „Повишаване на квалификацията на научноизследователския състав и участие на млади докторанти в научни изследвания“.

3. Наименование на процедурата:

„ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ДОКТОРАНТИ, ПОСТДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ И МЛАДИ УЧЕНИ - ФАЗА 1“

4. Измерения по кодове:

Код по област на интервенция: 116

Код по форма на финансиране: 01

Код по територия: 07

Код по механизми за действие върху териториите: 07

Код по второстепенни теми за ЕСФ: 04

5. Териториален обхват:

Дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България, на територията на държавите – членки на Европейския съюз, както и на територията на държави извън Европейския съюз.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Специфичната цел е насочена към развитие на човешките ресурси, ангажирани в сферата на науката. Целта е да се повиши квалификацията на персонала в сферата на научноизследователската и развойна дейност (НИРД), да се гарантират достатъчно висококвалифицирани лица, завършили

висше образование, с практически опит в областта на изследванията и привличане на изследователи от чужбина за научни изследвания. Цели се и да се насърчи интереса на децата, младежта и обществеността към научните изследвания и резултатите от тях.

Целенасочените дългосрочни инвестиции в развитието на човешките ресурси в сферата на науката спомагат за повишаване качеството на научните изследвания и подготовката на висококвалифицирани специалисти, което стимулира икономическия растеж.

Слабостите, които имат отношение към квалификацията на заетите в изследователския сектор, следват модел, свързан с ниска мотивация и заплащане, непривлекателност на професията, неадекватни критерии за професионално и кариерно развитие.

Важен елемент в развитието на изследователя е способността му за мобилност, за обмяна на идеи и изграждане на професионални контакти – неформално развитие на неговия потенциал.

Дейностите по тази специфична цел следва да допълват инвестициите по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“. Тези дейности следва да доведат до привличане на водещи изследователи и изобретатели, млади учени, докторанти, постдокторанти и специализанти чрез осигуряване на конкурентно възнаграждение, възможности за професионално развитие и мобилност, подходяща работна среда и модерна инфраструктура в центровете за върхови постижения, в центровете за компетентност, както и в другите подкрепени инфраструктурни звена, лаборатории и производствени центрове.

Интервенциите следва да доведат до следното:

Повишаване на квалификацията на работещите в сферата на НИРД, чрез подкрепа на участието им на национални и международни научни форуми и обучения.

Укрепване на потенциала на младото поколение да извършва изследователски дейности, чрез инвестиции в образователни програми, ориентирани към научните изследвания.

Привличане на учени от чужбина (включително български изследователи с дългогодишен практически опит), чрез създаването на благоприятни условия за работа в областта на научните изследвания.

Подкрепа сферата на НИРД да стане по-привлекателна като избор на кариера чрез стимулиране на интереса на учащите към научните изследвания.

Изпълнението на горепосоченото следва да доведе до общо увеличение на качеството на човешките ресурси в сферата на НИРД, което да способства за увеличаване на изследователските постижения

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

и на ползите от тях за обществото в областите, подкрепяни в рамките на приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“.

Чрез инвестиционния приоритет се цели повишаване на качеството на висшето образование и подобряване на условията за заетост в сферата на НИРД. Чрез мерките следва да се изпълни Препоръката на ЕК за модернизирание на висшето образование. Мерките са предвидени да подпомагат висшите училища за въвеждане на нови и иновативни форми на преподаване, електронно обучение, гъвкави модели на обучение. Следва да бъдат предприети мерки като въвеждане на финансови стимули, трансфер на добри практики, насърчаване на приложната ориентация, както и на въвеждането на международни критерии, които да гарантират в края на периода /2020 г./ възможността български висши училища да заемат челни места в европейски класации. Повишаването на качеството на висшето образование води до по-добра реализация на пазара на труда на завършващите младежи. Следва да се създадат условия за превръщането на университетите в съвременни центрове на знанието, обединяващи основните компоненти на триъгълника на знанието: образование – наука – иновации. Следва да се насърчи изграждането на съвместни научни кампуси¹ между географски близки университети, които да създадат обща експериментална среда за студенти и докторанти за провеждане на различни изследователски задачи, тестове и опити. Също така следва да бъдат подобрени интегриращи връзки между образование – наука – бизнес на основата на принципите на иновативно докторантско обучение.

Изграждането на икономика, основана на знанието, като дългосрочна цел на ЕС в това число и приоритетите в стратегия Европа 2020, налагат сериозна интервенция в развитието на научноизследователския сектор, насочена към преодоляване на съществуващите проблеми. Настоящата процедура е в съответствие конкретно с една от целите на стратегията Европа 2020, а именно – 3% от БВП на ЕС следва да бъде инвестиран в научноизследователска и развойна дейност. Тя е и отговор на една от предложените инициативи от ЕК, страните-членки да се съсредоточат върху политиката за научноизследователска и развойна дейност и иновации. Укрепването на българския научен потенциал чрез допълнителни средства към предоставеното от държавния бюджет за подкрепа на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени представлява важен инструмент при решаването на идентифицираните предизвикателства в сектора.

¹ Кампус е земята върху която са разположени колеж или университет заедно със прилежащите към тях институционални сгради. Обикновено кампуса включва библиотеки, лекционни зали, общежития, студентски центрове или зали за хранене, както и паркова среда. Българският термин е студентски град или студентско градче.

Настоящата процедура следва да се изпълнява в съответствие с принципа на допълняемост като едновременно следва да надгради резултатите от успешно реализираните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001/07/3.3-02 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени“, BG051PO001-3.3.04 „Подкрепа за развитието на докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени“ – фаза II и BG051PO001-3.3.06 „Подкрепа за развитието на докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени“ - фаза III. До момента в проекти по трите процедури са били включени 6117 лица от целевата група.

Предвид, че всички проекти по тези процедури имат продължителност между 24 и 36 месеца и целевите групи участват в различни по вид дейности в един проект, при отчитане на индикаторите в годишния доклад, Министерство на образованието и науката (МОН) взема предвид участниците в дадени дейности през изтеклата година и ги отбелязва с натрупване към отчетените стойности от минали години.

Анализът на МОН показва, че висшите училища и научни организации проявяват голям интерес към гореописаните процедури и по тази причина отново се предоставя възможност за изпълнение на проекти с подобна тематична насоченост.

7. Индикатори²:

Показатели, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

За изпълнение:

- Студенти включени в програми за мобилност - 500;

² Посочват се **конкретни изисквания** към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в проектните предложения, в случай че има такива.

- Млади учени до 34 г. вкл., получили подкрепа по ОП за дейности в сферата на НИРД (GOVERD³ плюс HERD⁴) – 500;
- Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификация – 2 500.

За резултат:

- Новоназначени изследователи от чужбина в научните организации, подкрепени от ОП – 18
- Дял на младите учени до 34 г. вкл., които участват в дейностите по ОП сред заетите в НИРД (GOVERD плюс HERD) – 14 %;
- Дял на преподавателите във висши училища, от включените в дейности по ОП, получили удостоверение за успешно преминалата програма за повишаване на квалификацията - 80 %

Информационната система за управление и наблюдение 2020 (ИСУН 2020) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидатите.

Всеки кандидат задължително трябва да включи в проектното си предложение индикаторите за изпълнение и резултат по процедурата, посочени по-горе. Всеки индикатор трябва да бъде количествено определен. Целевата стойност на посочения индикатор за изпълнение по всяко проектно предложение, следва да бъде определена съгласно максималната допустима издръжка на лице от целевата група в т. 14.2 от Условието за кандидатстване.

Това изискване е условие за допустимост на проектното предложение и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проекта.

При неизпълнение на одобрени индикатори, съгласно чл. 70, ал. 1 на ЗУСЕСИФ, финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

³ **Government expenditure on R&D** (правителствени разходи за научноизследователски дейности и развитие): съгласно Наръчника на Фраскати представляват компонент от брутните вътрешни разходи за научноизследователски дейности и развитие, направени от звена, принадлежащи към сектор държавно управление.

⁴ **Higher education expenditure on R&D** (разходи за научноизследователски дейности и развитие във висшето образование) съгласно Наръчника на Фраскати представляват компонент от брутните вътрешни разходи за научноизследователски дейности и развитие, направени от звена, принадлежащи към сектора на висшето образование.

Отчитането на данните следва да бъде представено съгласно образеца на статистическа справка за отчитане на индикатори (Приложение X към условията за кандидатстване).

Националният статистически институт (НСИ) разработи унифициран документ за метаданните в съответствие със структурата за справочни метаданни на Евростат (ESMS). Мета данните за всеки индикатор за резултат са приложение към условията за кандидатстване.

Кандидатът и партньорите следва да представят към документите, които се подават на етап кандидатстване **декларация за съгласие на кандидата/партньорите за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ**, която е задължителното условие за НСИ, съгласно Регламент 223/2009, за **предоставяне на статистически данни** както при процедурите на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмите.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е, както следва:

6 000 000 лева

Средства от ЕСФ (85%)

5 100 000 лева

Национално съфинансиране (15%)

900 000 лева

Управляващият орган си запазва правото да не разпредели посочената по-горе сума при недостатъчен брой качествени предложения, отговарящи на предварително зададените критерии, както и в случай, че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

По настоящата процедура **няма изискване за минимален размер** на безвъзмездната финансова помощ за отделните проектни предложения.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проект по настоящата процедура:
800 000 лева.

ВАЖНО!

При калкулирането на размера на безвъзмездната финансова помощ, за която ще кандидатстват, бенефициентите трябва да се съобразят с максималния праг от 12 000 лв. за издръжката на едно лице от целевата група.

Например: при целева група от 20 лица, максималната стойност на бюджета по проекта не може да надвишава 240 000 лв.

10. Процент на съфинансиране⁵:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на бенефициентите. Безвъзмездната финансова помощ е в размер на 100 %.

11. Допустими кандидати:

По смисъла на ПМС 162 от 05.07.2016 г., „Кандидати за безвъзмездна финансова помощ“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които кандидатстват за безвъзмездна финансова помощ чрез подаване на проектно предложение.

Допустими по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения са следните кандидати:

- **Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование⁶;**
- **Българската академия на науките;**
- **Селскостопанската академия;**
- **Националните центрове по проблемите на общественото здраве, акредитирани да обучават докторанти;**
- **други научни организации, акредитирани да обучават докторанти.**

ВАЖНО ЗА ВСИЧКИ КАНДИДАТИ!

⁵ Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

⁶ За целите на настоящата процедура, едно висше училище може да подаде повече от едно проектно предложение в качеството си на кандидат, когато различни звена от структурата му (съгл. чл. 25, ал. 2 – 4 от Закона за висшето образование) кандидатстват чрез него.

Процентният дял на защитилите докторантура следва да бъде не по-малко от 50% спрямо броя на зачислените докторанти на ниво кандидат или негово звено по чл. 25, ал. 2 – 4 от Закона за висшето образование. Кандидатът следва да изготви и представи на етап кандидатстване справка, съдържаща данни относно процентния дял на защитилите докторантура. Информацията ще бъде проследявана от Управляващия орган чрез дирекция „Висше образование“ на МОН и НАЦИД за период от 2 години след отчисление с право на защита (период на отчитане: 2012-2015 г.). Това изискване е условие за допустимост на кандидатите и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проектното предложение.

ВАЖНО:

За кандидатстване по Дейност 4 – „Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост- докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор“, висшите училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и други научни организации трябва да са получили при програмната акредитация последна валидна оценка от 8,00 до 10,00 на съответната научна специалност, съгласно изискванията на чл. 80, ал. 2 от Закона за висшето образование⁷.

Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата чрез подбор на проектни предложения и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, съгласно Закона за обществените поръчки⁸, както следва:

1) някое/някои от лицата, които представляват кандидата, членовете на неговите управителни и надзорни органи или от лицата, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс или е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за престъпление, аналогично на посочените, в друга държава членка или трета страна.

⁷ Съгласно § 24 (2) от Преходни и заключителни разпоредби към закона за изменение и допълнение на ЗВО „Действащите до влизането в сила на този закон оценки от четирибалната система "много добра", "добра", "задоволителна" и "незадоволителна" се приравняват към оценките от десетобалната система по чл. 79, ал. 1 по правила, утвърдени от Националната агенция за оценяване и акредитация.

⁸ Обн., ДВ, бр. 13/2016 г.

Посоченото основание за недопустимост е приложимо до изтичане на пет години от влизане в сила на присъдата.

2) имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището на управляващия орган и на кандидата, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила; Посоченото основание за недопустимост не се прилага, когато размерът на неплатените дължими данъци или социално осигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година.

3) е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;

4) е установено, че:

а. е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

б. не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

5) е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, че при изпълнение на договор за обществена поръчка е нарушил чл. 118, чл. 128, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда;

6) е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен:

Във връзка с посоченото недопустими са кандидати:

а. Които по отношение на управляващия орган, негови служители или наети от него лица извън неговата структура, са в отношенията, уредени в §2, т. 21 от Допълнителните разпоредби на ЗОП;

Посоченото основание се отнася за лицата, които представляват кандидата, членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи.

б. При които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководителя на управляващия орган;

в. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

7) доказано е, че е виновен за неизпълнение на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното му прекратяване, изплащане на

обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора;

8) някое/някои от лицата, които представляват кандидата, членовете на неговите управителни и надзорни органи и/или от лицата, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи е опитало да:

а. повлияе на вземането на решение, свързано с отстраняването, подбора или сключването на договор включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или

б. получи информация, която може да им даде неоснователно предимство в процедурата.

Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата чрез подбор на проектни предложения и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че са обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар.

Проверката за съответствие с този критерий за допустимост на кандидатите ще се извършва въз основа на посочената по-долу Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и публичния регистър на Европейската комисия, достъпен на следния интернет адрес http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3, като за целите на проверката в полето „Вид решение“ като критерий за търсене следва да се посочи (избере) „отрицателно решение с възстановяване“.

При кандидатстване кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от посочените по-горе категории (при наличието на които не могат да участват в процедурата чрез подбор на проектни предложения и да получат безвъзмездна финансова помощ) като попълнят Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие (Приложение III, а ако са организации с нестопанска цел Приложение IIIа към условията за кандидатстване), като при сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ горепосочените обстоятелства се доказват:

а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи – за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях, доколкото в специален закон не се изисква копията да бъдат нотариално заверени;

б) с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

Кандидатът следва да представи (към документите, необходими за сключване на договор) споразумение за партньорство с всички партньори, в което ясно се определят управленските и финансови отговорности, които носи всеки от тях.

12. Допустими партньори (ако е приложимо):

По смисъла на ПМС 162 от 05.07.2016 г.,

„Партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта и разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.

Допустими по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения са следните партньори:

- **Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование;**
- **Българската академия на науките;**
- **Селскостопанската академия;**
- **Националните центрове по проблемите на общественото здраве, акредитирани да обучават докторанти;**
- **Представителни студентски организации**
- **Организации с нестопанска цел, регистрирани по закон, с дейност в областта на науката;**
- **Работодатели⁹;**
- **Национално представителни организации на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда.**

⁹По смисъла на кодекса на труда:

"Работодател" е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие ползвател;

ВАЖНО ЗА ВСИЧКИ ПАРТНЬОРИ, АКРЕДИТИРАНИ ДА ОБУЧАВАТ ДОКТОРАНТИ!

Процентният дял на защитилите докторантура следва да бъде не по-малко от 50% спрямо броя на зачислените докторанти на ниво партньор или негово звено по чл. 25, ал. 2 – 4 от Закона за висшето образование. Партньорът следва да изготви и представи на етап кандидатстване справка, съдържаща данни относно процентния дял на защитилите докторантура. Информацията ще бъде проследявана от Управляващия орган чрез дирекция „Висше образование“ на МОН и НАЦИД за период от 2 години след отчисление с право на защита (период на отчитане: 2012-2015 г.). Това изискване е условие за допустимост на партньорите и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проектното предложение.

ВАЖНО:

За кандидатстване по Дейност 4 – „Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост- докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор“, висшите училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и други научни организации трябва да са получили при програмната акредитация последна валидна оценка от 8,00 до 10,00 на съответната научна специалност, съгласно изискванията на чл. 80, ал. 2 от Закона за висшето образование¹⁰.

Изборът на партньори, които извършват стопанска дейност, следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин. Когато тези субекти упражняват и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено.

Един партньор може да участва в повече от едно проектно предложение, в случай че разполага с достатъчно капацитет, за да изпълни дейностите по проектите.

¹⁰Съгласно § 24 (2) от Преходни и заключителни разпоредби към закона за изменение и допълнение на ЗВО „Действащите до влизането в сила на този закон оценки от четирибалната система "много добра", "добра", "задоволителна" и "незадоволителна" се приравняват към оценките от десетобалната система по чл. 79, ал. 1 по правила, утвърдени от Националната агенция за оценяване и акредитация.

Потенциалните партньори не могат да участват в процедурата чрез подбор на проектни предложения и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, съгласно Закона за обществените поръчки¹¹, както следва:

1) някое/някои от лицата, които представляват партньора, членовете на неговите управителни и надзорни органи лицата, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс или е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за престъпление, аналогично на посочените, в друга държава членка или трета страна.

Посоченото основание за недопустимост е приложимо до изтичане на пет години от влизане в сила на присъдата.

2) имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището на управляващия орган и на кандидата, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;

Посоченото основание за недопустимост не се прилага, когато размерът на неплатените дължими данъци или социално осигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година.

3) е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;

4) е установено, че:

а. е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

б. не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

5) е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, че при изпълнение на договор за обществена поръчка е нарушил чл. 118, чл. 128, чл. 245 и чл. 301 – 305 от

¹¹ Обн., ДВ, бр. 13/2016 г.

Кодекса на труда или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

б) е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен:

Във връзка с посоченото недопустими са кандидати:

а. Които по отношение на управляващия орган, негови служители или наети от него лица извън неговата структура, са в отношенията, уредени в §2, т. 21 от Допълнителните разпоредби на ЗОП; Посоченото основание се отнася за лицата, които представляват кандидата, членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи.

б. При които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурор или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководителя на управляващия орган;

в. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

7) които са обявени в несъстоятелност или са в производство по несъстоятелност, или са в процедура по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон (само за организациите с нестопанска цел);

8) лишен е от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено деянието (само за организациите с нестопанска цел);

9) сключил е споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с акт на компетентен орган (само за организациите с нестопанска цел);

10) доказано е, че е виновен за неизпълнение на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора;

11) някое/някои от лицата, които представляват кандидата, членовете на неговите управителни и надзорни органи лицата, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи е опитало да:

а. повлияе на вземането на решение, свързано с отстраняването, подбора или сключването на договор включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или

б. получи информация, която може да им даде неоснователно предимство в процедурата.

Потенциалните партньори не могат да участват в процедурата чрез подбор на проектни предложения и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че са обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар.

Проверката за съответствие с този критерий за допустимост на кандидатите ще се извършва въз основа на посочената по-долу Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и публичния регистър на Европейската комисия, достъпен на следния интернет адрес http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3, като за целите на проверката в полето „Вид решение“ като критерий за търсене следва да се посочи (избере) „отрицателно решение с възстановяване“.

При кандидатстване партньорите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от посочените по-горе категории (при наличието на които не могат да участват в процедурата чрез подбор на проектни предложения и да получат безвъзмездна финансова помощ) като попълнят Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие (Приложение III, а ако са организации с нестопанска цел Приложение IIIа към условията за кандидатстване), като **при сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, горепосочените обстоятелства се доказват:**

- а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи – за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях, доколкото в специален закон не се изисква копията да бъдат нотариално заверени;
- б) с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

Изборът на партньор/и следва да бъде добре обоснован в секция 11. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение, в поле „Обосновка за избора на партньор/ите“ от формуляра за кандидатстване, като за всеки партньор бъдат посочени например: специфични умения и опит, иновативни подходи при изпълнението на дейностите и др., които биха допринесли за по-доброто изпълнение на проекта, отколкото ако не беше/бяха привлечен/и точно този/тези партньор/и.

ВАЖНО:

Партньорствата, създадени за целите на тази процедура за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, не е необходимо да бъдат регистрирани в съда. Към момента на сключване на договор за предоставяне на БФП следва да е сключено Споразумение за партньорство.

Партньорите участват в реализацията на проекта и направените от тях разходи са допустими в същата степен, както и разходите, направени от кандидата. Същите се отчитат с първични счетоводни документи.

13. Дейности, допустими за финансиране:

Дейностите по настоящата процедура следва да съответстват на целите на оперативната програма и да водят до постигане на специфична цел 4 и резултатите на Инвестиционен приоритет 10ii: от Приоритетна ос 2 на ОП НОИР.

По процедурата ще се финансират само дейности, които са нестопански по своя характер. В този смисъл, ако бенефициентите осъществяват едновременно икономическа и неикономическа дейност, двата вида дейности следва да са ясно разграничени по отношение на приходите, разходите, активите и пасивите, свързани с тях, вкл. чрез система за водене на аналитична счетоводна отчетност, чрез която се отделя икономическата от неикономическата дейност.

Дейностите, предвидени за изпълнение и съответните разходи в рамките на конкретното проектно предложение, следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, да са с **нестопански характер** и да гарантират постигането на целта на настоящата процедура на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За дейности извън границите на Европейския съюз са допустими разходи в размер до 3% от общо допустимите разходи по проекта.

В съответствие с разпоредбите на чл. 13, т. 2 буква „а“ и т. 3 от Регламент (ЕС) № 1304 от 17.12.2013 г. в случай, че в проектното предложение се предвиждат дейности, които ще се осъществяват извън територията на Р България, кандидатите следва да обосноват ползите, които ще произтекат за областта, обхваната от програмата, от изпълнението на същите дейности.

Кандидатът трябва да е пряко отговорен за подготовката, управлението и изпълнението на дейностите по проекта, а не изпълнява ролята на посредник.

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са допустими за финансиране следните дейности:

1. Мобилност с цел провеждане на научни изследвания и свързани с тях дейности на студенти, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени и изследователи от чуждестранни европейски университети и изследователски центрове в България, включително като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на и извън ЕС.

ВАЖНО:

За кандидатстване по Дейност 1: Лица, участващи по други програми за мобилност в рамките на и извън ЕС, не може да участват като целева група при изпълнението на Дейност 1 по настоящата процедура, поради риск от двойно финансиране.

При включване на дейност 1 в проектното предложение, кандидатът и партньорите следва да представят към документите, които се подават на етап кандидатстване **декларация за кандидатстване по Дейност 1**

2. Популяризиране на науката и научните изследвания чрез провеждане на информационни кампании, кръгли маси, демонстрационни дни, излъчване на телевизионни клипове и репортажи и др.
3. Квалификация, продължаващо обучение и кариерно развитие на заетите в сферата на науката, чрез:
  - осигуряване на обучения за придобиване на умения и компетенции в сферата на академичното писане, проектната дейност и други необходими на младите изследователи, вкл. преподаватели във висши училища;
  - семинари, курсове, стаж в научни организации в България и чужбина.
4. Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор.

ВАЖНО:

За кандидатстване по Дейност 4 – „Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор“, висшите училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и други научни организации трябва да са получили при програмната акредитация последна валидна оценка от 8,00 до 10,00 на съответната научна специалност, съгласно изискванията на чл. 80, ал. 2 от Закона за висшето образование¹².

5. Развитие на партньорски мрежи между български и чуждестранни учени, изследователи, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени и учители за провеждане на научни изследвания.
6. Създаване на изследователски потенциал и на благоприятни условия за провеждане на научни изследвания, включително чрез привличане на учени от други държави, в качеството им на ментори на млади учени, или отваряне на позиции за български учени, които са били на работа в чуждестранни научни организации.
7. Разпространение на научните резултати, вкл. организиране на национални и международни научни форуми (конференции, семинари, симпозиуми, конгреси, летни училища, състезания).
8. Подкрепа за участие в международни научни форуми и за научни публикации в международно признати списания.
9. Осигуряване на достъп до научни съоръжения, специализирана апаратура и оборудване, бази данни и научна информация, както и прилагане на специализиран софтуер в дейността на младите учени.

¹² Съгласно § 24 (2) от Преходни и заключителни разпоредби към закона за изменение и допълнение на ЗВО „Действащите до влизането в сила на този закон оценки от четирибалната система "много добра", "добра", "задоволителна" и "незадоволителна" се приравняват към оценките от десетобалната система по чл. 79, ал. 1 по правила, утвърдени от Националната агенция за оценяване и акредитация.

- 10.** Подкрепа за участие в различни форми на изследователска дейност извън научната организация на докторанти, специализанти и млади учени – напр. участие в теренни проучвания, експериментални дейности и др. в страни от и извън ЕС.
- 11.** Подпомагане на организирането и провеждането на обучения:
- с участието на утвърдени изследователи от чужбина за представителите на целевата група;
  - за подготовка и управление на научни международни проекти;
  - на докторанти, основано на принципите на иновативното докторантско обучение.
- 12.** Провеждане на обучения свързани с трансфер на технологии и управление на интелектуалната собственост.

ВАЖНО!

Освен описаните по-горе дейности по процедурата проектното предложение задължително следва да съдържа като отделни дейности и следните дейности:

1) Дейности за организация и управление на проекта. Екипът за организация и управление на проекта следва да съдържа най-малко следните позиции: ръководител, координатор, счетоводител, юрист и технически сътрудник. Освен ако някоя от позициите не е предвидено в проектното предложение да се изпълнява от външна фирма. (Опитът на всеки от предложените членове на екипа за управление и изпълнение на проекта се доказва с автобиография, към която са приложени документи, удостоверяващи опита (договори, заповеди, длъжностни характеристики и др.).

и

2) Дейности по информация и комуникация, съобразени с Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г. и Примерни дейности спрямо целевите групи (Приложение XV към условията).

Това изискване е условие за допустимост на проектното предложение и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проекта.

Съгласно чл. 49, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ може да възлагат на изпълнители – външни за тях лица, дейности по изпълнението и/или по управлението на проект, когато това е предвидено в него за съответната дейност.

ВАЖНО:

Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки или Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки, въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че закупуването на оборудване и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки помощи.

При описание на дейностите във формуляра за кандидатстване, следва да имате предвид, че **провеждането на съответните процедури за определянето на изпълнител не представляват отделни дейности** и в тази връзка не следва да се попълват в наименованието на дейността (поле „Дейност“) в секция 7 „План за изпълнение/дейности по проекта“, а следва да се посочват **в поле „Начин на изпълнение“, като метод/средство за изпълнение на съответната дейност, за осъществяването, на която са необходими.**

Във Формуляра за кандидатстване, секция 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ в поле „Начин на изпълнение“ следва подробно да се опишат предвидените общи стойности по пера (разбивка по видове разходи като описание и сума). В това поле следва да се опишат методи и средства за изпълнението на дейността, вкл. каква част се изпълнява от партньора/-ите, както и да се обосноват разходите, които са заложи в полето „Стойност“ за съответната дейност. Детайлна разбивка на всички разходи по проекта следва да бъде приложена към проектното предложение, съгласно образец (Приложение IX към Условието за кандидатстване).

Във Формуляра за кандидатстване, секция 3 „Данни за партньори“, поле „Финансово участие“, следва да се запише каква част от бюджета на проекта ще бъде разходвана от партньора (ако е приложимо).

При изпълнение на дейностите по проекта следва да се спазва принципа за екологична устойчивост, съгласно Указанията за прилагане на принципа на екологична устойчивост в контекста на ОП НОИР, които са Приложение XVI към условията за кандидатстване.

ВАЖНО:

При неспазване принципа за екологична устойчивост, съгласно чл. 70, ал. 1 на ЗУСЕСИФ, финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на ЕС, посочени в т. 17 от Условието за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проектите.

Допустимите дейности следва да се изпълняват за първи път или да имат допълващ и/или надграждащ ефект спрямо финансирани до момента програми в областта на укрепването на българския научен потенциал чрез подкрепа на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, финансирани от националния бюджет, бюджета на ЕС и други донорски програми.

Съгласно чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕСИФ безвъзмездната финансова помощ не се предоставя за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента.

Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

Осъществяване на икономически дейности по настоящата процедура е недопустимо. Във тази връзка, при описанието на дейностите в проектното предложение (секция 7 от формуляра за кандидатстване) се изисква обосновка за неикономическия характер на дейностите по проекта, по които ще се възстановяват разходи. В този смисъл, следва да бъде обосновано, че нито един резултат от всяка конкретна дейност не би довел до каквато и да било изгода/полза за конкретно/и (определено/и) предприятие/я и/или отрасъл/ли. В случай на неприемане на аргументацията, разходите по тези дейности ще бъдат отхвърлени от бюджета на проектното предложение.

14. Категории разходи, допустими за финансиране¹³:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”, детайлно описани по-долу. Бюджетът (секция 5 от формуляра за кандидатстване) представлява предварителна оценка на очакваните разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи.

По време на оценката на проектните предложения е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Тези обстоятелства може да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата, както и намаляване на бюджета на проектното предложение. Възможните изменения на бюджета **не може** да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура.

ВАЖНО: Във връзка със спазването на принципа за недопускане под никаква форма на реализиране на печалба от безвъзмездните финансови средства, печалбата подлежи на възстановяване.¹⁴

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия:

- 1) **Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.**

Разход, който не е обоснован в секция 7 на Формуляра за кандидатстване, ще бъде премахнат от бюджета на проекта (секция 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от оценителната комисия.

¹³ В случай че е приложимо, се посочват и недопустими разходи, както и съответната информация съгласно изискванията на чл. 59, т. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (обн., ДВ, бр. 101 от 2015 г.).

¹⁴ В съответствие с чл. 125, пар. 5 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 г. печалбата се определя като надвишаването на постъпленията спрямо допустимите разходи направени от бенефициента по съответния проект в момента на предявяване на искане за окончателно плащане на отпуснатата по проекта безвъзмездна помощ. Посочените постъпления се ограничават до прихода, генериран от дейностите по проекта.

Съгласно чл. 30 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета, принципите на икономичност, ефикасност и ефективност, включват следното:

- ✓ принципът на икономичност изисква ресурсите, за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и при най-добра цена;
  - ✓ принципът на ефикасност се отнася до най-доброто съотношение между използваните ресурси и постигнатите резултати;
  - ✓ принципът на ефективност се отнася до осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.
- 2) **Да бъдат извършени след датата на предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта и да са за дейности, чието изпълнение не е стартирало преди предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;**
  - 3) **Да са в съответствие с категориите разходи, включени в административния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, както и в съответствие с одобреното проектно предложение и изискванията на настоящите условия за кандидатстване;**
  - 4) **За направените разходи да е налична одитна следа, като са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и да са спазени минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013;**
  - 5) **Да са действително платени** (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента;
  - 6) **Да са за реално доставени продукти и извършени услуги;**
  - 7) **Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;**

- 8) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
- 9) Да може да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи;
- 10) Да са извършени от допустими по настоящата процедура бенефициенти или от техните партньори в случаите, когато са допустими съгласно критериите за подбор на операции, одобрени от Комитета за наблюдение;
- 11) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извършен в съответствие с действащото национално и европейско законодателство;
- 12) Да са съобразени с приложимите правила в областта на държавните помощи.

ВАЖНО:

За дейности извън границите на Европейския съюз са допустими разходи в размер до 3% от общо допустимите разходи по проекта.

При разработване на бюджета, кандидатите следва да обособят в отделни подраздели разходите за дейностите, които ще се осъществяват извън територията на Република България, и разходите за дейностите, които ще се осъществяват извън територията на Европейския съюз.

Бюджетът (секция 5 от формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта. Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство.

Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в Указания на министъра на финансите НФ-5/28.07.2014 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския

съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. (Приложение XXI).

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, ЗУСЕСИФ и ПМС № 119/2014 за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г.

Допустими по процедурата са следните видове разходи:

I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

1. Разходи за възнаграждения, вкл. осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя, на лица, пряко ангажирани с изпълнението на финансираните дейности. В проектното предложение следва да се аргументира нуждата от избраните позиции, изискванията към тях, както и ставките за заплащане. При верифицирането на дейностите ще бъде проверено дали избраните лица отговарят на изискванията да заемат съответните позиции, а при оценяването на проекта ще бъде проверено дали предвидените ставки отговарят на Стандартните таблици за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите по процедурата (Приложение XIX).

Назначаването на човешки ресурси за изпълнение на проекта се извършва чрез:

- Сключване на **основен трудов договор** за пълно работно време (8 часа на ден) или за непълно работно време (продължителността и разпределението на работното време се определят от страните по трудовото правоотношение).
- Сключване на **допълнително споразумение към основен трудов договор**, с което се възлагат функции по изпълнението на проекта в рамките на **установеното работно време**. В този случай се извършва пропорционално отчитане на възнаграждението по основния договор – работата се извършва в установеното работно време, а възнаграждението за реално отработените учебни часове по проекта се изплащат от бюджета на проекта.
- Сключване на **споразумение за допълнителен труд** при същия работодател, с което се възлагат функции по изпълнение на проекта **извън установеното работно време** по основния трудов договор. Максималната допустима заетост извън установеното работно време се определя от ограниченията за полагане на допълнителен труд, посочени в Кодекса на труда и при спазване на задължителната междудневна и междуседмична почивка. В този случай следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 113 от Кодекса на труда.

Основният принцип, който трябва да спазват всички бенефициенти, е едни и същи лица да не изпълняват едновременно функции, свързани с изпълнение и управление на проекта.

2. Разходи за командировки:

2.1. Разходи за командировки на лицата, наети за изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната. Тук не следва да се отчитат разходи за организиран транспорт.

1. Разходи за транспорт на лицата, наети за изпълнението на проекта;
2. Разходи за квартирни на лицата, наети за изпълнението на проекта;
3. Разходи за дневни на лицата, наети за изпълнението на проекта;

2.2. Разходи за командировки на целевата група, съгласно Наредбата за командировките в страната и/или Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина. Тук не следва да се отчитат разходи за организиран транспорт.

1. Разходи за транспорт на целевата група;
2. Разходи за квартирни на целевата група;

3. Разходи за дневни на целевата група;

4. Разходи за застраховки на целевата група при командировки извън страната

II. РАЗХОДИ ЗА ЗАКУПУВАНЕ НА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ, необходими за изпълнението на дейностите по проекта:

1. канцеларски и офис материали

2. копирна хартия

3. материали за научни опити и изследвания

4. учебна, научна и/или специализирана литература

По настоящата процедура са допустими разходи за закупуване на материали и консумативи, свързани с подготовката на дисертационния труд, като и за провеждане на научни изследвания.

ВАЖНО:

ЗА КАНДИДАТИ БЮДЖЕТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ: Признаването на материалите и консумативите, закупени по проекта, се извършва при спазване указанията на Министерство на финансите, ДДС № 20/14.12.2004 г.

ЗА ВСИЧКИ ОСТАНАЛИ КАНДИДАТИ: Признаването на материалите и консумативите ще става съобразно приетата счетоводна политика на кандидата.

III. РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ

В този раздел се описват разходите за външни услуги, пряко свързани с финансираните дейности и необходими за тяхното изпълнение, като всеки вид външна услуга се описва отделно в отделна подточка на съответния раздел:

1. Разходи за наем на помещения и специализирано оборудване, предвидени за ползване от целевите групи при изпълнение дейностите по проекта. Допустимо е в стойността на наема да бъдат предвидени съответните режимни разходи. Разходите за наем следва да са в съответствие с пазарните нива. В случаите, когато помещенията и оборудването се предоставят от организацията-кандидат или партньора, разходите за наем не са допустими.

2. Разходи за организиран транспорт при изпълнение на основните дейности.

- 3. Разходи за застраховки на участниците** в дейности по проекта (например при семинари, курсове, стаж в чужбина работа при вредни условия и със специфична апаратура).
- 4. Разходи за експертизи** (например тестване и настройка на уреди, апаратура и др.), проучвания, изследвания (когато за целите на обучението на получателите на помощта са необходими статистически, социологически др. проучвания. В проектното предложение бенефициентът следва да обоснове необходимостта и резултатността от извършването им.)
- 5. Режимни разходи** – разходи за телекомуникационни услуги (телефонни услуги и интернет), електроенергия, отопление, вода, СОТ, почистване на помещенията, предвидени за използване при осъществяване дейностите по проекта, при условие, че не са включени в разходите за наем.
- 6. Разходи за консултации свързани с научни изследвания.**
- 7. Разходи за предпечат и печатни услуги.**
- 8. Разходи за публикации в научни списания/периодични издания.**
- 9. Разходи за абонамент и достъп до научни бази данни, електронни библиотеки и др.**
- 10. Разходи за информация и комуникация** - тук се включват разходи за подготовка и реализация на публикации, изготвяне на табели, брошури, стикери за обозначаване на закупените активи, листовки и др., свързани с информация и комуникация; както и организирането и провеждането на конференции и семинари, информационни кампании, кръгли маси, демонстрационни дни, излъчване на телевизионни клипове и репортажи и др., свързани с популяризиране на науката и научните изследвания .

ВАЖНО: Разходите за информация и комуникация не трябва да надвишават 1 % от общите допустими разходи по проекта при стойност на БФП по-голяма или равна на 195 583 лв. или 2 % от общите допустими разходи по проекта при стойност на БФП под 195 583 лв.¹⁵.

IV. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

Тук се включват разходи за провеждане и участие в конференции, семинари и обучения.

- 1. Разходи за организиране и провеждане** на мероприятия за лицата от целевата група. Описват се всички необходими разходи по организиране и провеждане на мероприятия от бенефициента, включително възнаграждения на лектори, наеми и др.
- 2. Разходи за участие** в мероприятия на лицата от целевата група. Допустими са единствено разходи за такси за участие на лицата от целевата група в мероприятия, организирани и провеждани от външни организации.

V. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

Непреки разходи са разходи, свързани с възнагражденията на екипа за организация и управление (ръководител на проект, технически сътрудник, счетоводител и друг експертен или технически персонал), ангажиран с администрирането на проекта при спазване изискванията на ПМС 119/2014 г., вкл. осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя, съгласно националното законодателство, вкл. и разходи за възнаграждение на експерти по ЗОП, както и административните разходи, свързани с управлението на проекта.

- 1. Разходи за възнаграждения** на екипа за организация и управление, вкл. осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя съгласно националното законодателство, вкл. и разходи за възнаграждение на експерти за подготовка на тръжна документация и осъществяване на тръжните процедури. Стойността на тези възнаграждения не бива да превишава часовата ставка за съответната позиция, съгласно Приложение XIX „Стандартни таблици за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите

Назначаването на човешки ресурси за управлението на проекта да се извършва чрез:

¹⁵ При окончателното възстановяване на действително направените и платени допустими разходи максималният размер на разходите за информация и комуникация се ограничава до съответния процент от общите допустими разходи по проекта.

- Сключване на **основен трудов договор за пълно работно време** (8 часа на ден) или за непълно работно време (продължителността и разпределението на работното време се определят от страните по трудовото правоотношение).
- Сключване на **допълнително споразумение към основен трудов договор**, с което се възлагат функции по управлението на проекта в рамките на установеното работно време. В този случай се извършва пропорционално отчитане на възнаграждението по основния договор – работата се извършва в установеното работно време, а възнаграждението за реално отработените часове по проекта се изплащат от бюджета на проекта.
- Сключване на **споразумение за допълнителен труд при същия работодател**, с което се възлагат функции по управление на проекта извън установеното работно време по основния трудов договор. Максималната допустима заетост извън установеното работно време се определя от ограниченията за полагане на допълнителен труд, посочени в Кодекса на труда и при спазване на задължителната междудневна и междуседмична почивка. В този случай следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 113 от Кодекса на труда.
- Когато бенефициентът не разполага с достатъчна експертиза може да наеме външен изпълнител при спазване изискванията съответно на ЗОП или глава четвърта от ЗУСЕСИФ.

2. Разходи за командировки на екипа за управление и изпълнение на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната са:

1. Разходи за транспорт на лицата, наети за управлението на проекта;
2. Разходи за квартирни на лицата, наети за управлението на проекта;
3. Разходи за дневни на лицата, наети за управлението на проекта;

3. Разходи за материали и консумативи, необходими за администрирането на проекта.

1. Разходи за канцеларски материали
2. Разходи за копирна хартия
3. Разходи за тонер

ВАЖНО: Признаването на материали и консумативите, закупени по проекта, се извършва при спазване указанията на Министерство на финансите, ДДС № 20/14.12.2004 г.

ВАЖНО: Разходите за организация и управление не трябва да надвишават 10 % от общите допустими разходи по проекта¹⁶.

ВАЖНО: В бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение. Всички разходи обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейностите във формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове. Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейностите по проекта и етапите за тяхното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейностите, следва да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена и описани подробно в описанието на съответната дейност. При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

ВАЖНО:

При калкулирането на посочените по-горе разходи бенефициентите трябва да се съобразят с максималния праг от 12 000 лв. за издръжката на едно лице от целевата група. Например: при целева група от 20 лица, максималната стойност на бюджета по проекта не може да надвишава 240 000 лв.

Бюджетът се представя в лева и с включен ДДС, когато се отнася до невъзстановим данък добавена стойност съгласно националното законодателство. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая.

Бюджетът на проекта (секция 5 от формуляра за кандидатстване) следва да бъде разходван като се спазват правилата на:

Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане, като бенефициентите, които не се явяват възложители по ЗОП прилагат Глава четвърта от ЗУСЕСИФ и актовете по неговото прилагане за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ.

¹⁶ При окончателното възстановяване на действително направените и платени допустими разходи максималният размер на разходите за организация и управление се ограничава до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта.

Кандидатите следва да съобразят, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя въз основа на стойността и предмета на услугата или доставката, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата или доставката с цел заобикаляне прилагането на посочените нормативни актове.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в секция 5 „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване.

14.3. Недопустими разходи

Не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

Недопустими по процедурата са следните видове разходи:

- разходи за дълготрайни активи;
- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- разходи за строително-монтажни работи;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС;

- разходи за дейности по проекти, чието изпълнение е стартирало преди подписването на договора за безвъзмездна финансова помощ;
- разходи за лица, участващи по други програми за мобилност в рамките на и извън ЕС, като целева група при изпълнението на дейност 1 по настоящата процедура.
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

Всеки разход, свързан с осъществяване на икономическа дейност по проектното предложение ще се третира като недопустим. Управляващият орган си запазва правото да не верифицира разходи за дейности, които не са ясно обосновани като неикономически при описанието на дейностите в проектното предложение (секция 7 от формуляра за кандидатстване).

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

- студенти;
- докторанти;
- постдокторанти;
- специализанти;
- млади учени;
- преподаватели във висши училища и научни организации.

ВАЖНО: Издръжката на едно лице от целевата група не може да надвишава 12 000 лева за пълния срок на изпълнение на проекта. Броят на участниците, умножени по тази сума не трябва да надхвърля общия бюджет на проекта.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

В съответствие с изискванията на чл. 57 от ЗУСЕСИФ разходите се считат за допустими, ако са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.

УО на ОП НОИР 2014-2020 осъществява предварителен и последващ контрол за спазването на правилата и процедурите за държавните помощи в ЕС и Република България при подготовката и провеждането на настоящата процедура за предоставяне на БВФ. Предоставяната по настоящата

процедура безвъзмездна финансова помощ (БФП) не представлява държавна помощ (ДП) по смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно съдебната практика на Европейския съд, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност.

Неикономическото естество на общественото образование по принцип не се засяга и от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства. Тези принципи се прилагат спрямо обществени образователни услуги, като професионалното обучение, частните и обществените начални училища и детски градини, допълнителните преподавателски дейности във висшите училища, както и предоставянето на образование във висшите училища.

Предвид гореизложеното, настоящата процедура не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи.

Изборът на партньори, които извършват стопанска дейност, следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин.

Когато тези субекти упражняват и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено.

Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки или на Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки, въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че закупуването на оборудване и предоставянето на

услуги ще се извършва при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки помощи.

По настоящата процедура ще бъдат финансирани само разходи, свързани с неикономически дейности. При описанието на дейностите кандидатите следва да обосноват неикономическия характер на предвидените за изпълнение дейности. Всички придобити активи, финансирани със средства по проектното предложение, следва да бъдат необходими за изпълнение на дейностите на проекта и могат да бъдат използвани само и единствено за целите на проектното предложение.

17. Хоризонтални политики¹⁷:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно раздел 11 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и чл. 7, чл. 8 и т. 5 от Приложение I от Регламент 1303/2013 г.:

1. Устойчиво развитие
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация
3. Равенство между половете

Кандидатите следва да аргументират в проектното предложение как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните политики. Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)::

Планираната продължителност на всеки проект (включително дейностите, предвидени в него), считано от датата на сключване на административния договор:

- не може да е по-кратка от минималния срок за изпълнение на проекта: **21 месеца или две академични години;**
- не може да надвишава максималния срок за изпълнение на проекта: **25 месеца, спазвайки условието да не излиза извън рамките на 31.12.2018 г.**

¹⁷ Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС и, ако е приложимо, на принос към тях.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения¹⁸:

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения¹⁹:

21. Ред за оценяване на проектните предложения: Изпълнението на настоящата процедура се извършва чрез процедура на подбор на проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл.25, ал.1, т.1 от ЗУСЕСИФ. Кандидатстването по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се осъществява въз основа на проектни предложения. Получените проектни предложения се оценяват в съответствие с изискванията на чл. 29 от ЗУСЕСИФ. Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, **определена** със заповед на ръководителя на УО **в двуседмичен срок** от крайния срок за подаването на предложенията. Комисията оценява и класира проектите предложения до три месеца от нейното назначаване. **Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в ИСУН2020.** За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от Таблицата за оценка на административното съответствие и допустимостта (Приложение XVII) и успешно да е преминало техническата и финансова оценка.

В съответствие с чл. 33, ал. 2 от ЗУСЕСИФ комисията оценява и класира проектните предложения до три месеца за всяко отделно производство (по смисъла на чл. 30, ал. 2 от ЗУСЕСИФ), освен ако по изключение в заповедта за назначаването ѝ не е посочен по-дълъг срок, който не може да бъде по-дълъг от 4 месеца.

Оценката включва следните етапи:

Етап I: Проверка за административно съответствие и допустимост - етап от оценката на проектните предложения, при който се извършва проверка относно формалното съответствие на всяко проектното предложение и съответствие на кандидатите и проектните дейности с критериите за допустимост, посочени в настоящите условия за кандидатстване.

¹⁸ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

¹⁹ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

В съответствие с чл. 34, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, когато се установи липса на документи и/или друга нередовност (несъответствие с критериите за административно съответствие и допустимост), комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица от деня следващ датата на изпращане на искането за предоставяне на допълнителни разяснения/документи. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

По време на оценката на проектното предложение комуникацията с кандидата, уведомлението за установените нередовности по подаденото проектно предложение, както и отстраняването им се извършва електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден съответния проект и промени на посочения профил са невъзможни. Кандидатът получава автоматично съобщение на електронна поща (която е посочил при регистрацията си в системата) за изпратеното искане и проверява съдържанието и датата на искането в ИСУН 2020. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи чрез ИСУН 2020. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020.

Въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост оценителната комисия изготвя списък на проектите предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на УО на ОП НОИР и в ИСУН, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него, по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

Кандидат, чието проектно предложение е включено в списъка с проектите предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка, може писмено да възрази пред ръководителя на управляващия орган в едноседмичен срок от съобщаването.

Ръководителят на управляващия орган се произнася по основателността на възражението в едноседмичен срок от неговото получаване, като:

1. връща проектното предложение за техническа и финансова оценка;
2. прекратява производството по отношение на кандидата.

Решението по т. 2 може да се оспорва в едноседмичен срок от съобщаването по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс. Жалбата не спира по-нататъшното провеждане на съответната процедура по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

и

Етап II: Техническа и финансова оценка - оценка по същество на проектните предложения, която се извършва в съответствие с критериите, обособени в раздели и подраздели в Методологията за техническа и финансова оценка на проектно предложение по процедура чрез подбор на проектни предложения по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР (Приложение XVIII към Условието за кандидатстване).

Техническата оценка и финансова оценка на проектните предложения включва и проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай че в процеса на техническа и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение (секция 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ. Поради това, в интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на максималният размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване, оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия размер.

В случай че по време на техническата и финансова оценка се установи наличие на недопустими разходи или на разходи, които не са обосновани в проектното предложение, оценителната комисия служебно редуцира съответните разходи от бюджета на проекта (секция 5 от Формуляра за кандидатстване).

Редукциите в бюджета са финалния етап от техническа и финансова оценка на проектните предложения. В случай че служебно бъдат извършени корекции в бюджета на проекта на етап техническа и финансова оценка, оценителната комисия няма да извършва допълнително

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

перезглеждане на получените точки по критериите, върху които коригираните данни в бюджета биха се отразили.

Извън тази проверка е възможно да бъдат установени и други обстоятелства, които да изискват допълнителна пояснителна информация от кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи, съгласно т. 24 от Условието за кандидатстване.

Допълнителна пояснителна информация от кандидатите може да бъде изисквана като за целта ще бъде предоставян срок не по-кратък от една седмица от деня, следващ датата на изпращане на искането за предоставяне на допълнителна информация.

Уведомленията за установените нередовности, както на етап административно съответствие и допустимост, така и на техническа и финансова оценка се изпращат през ИСУН 2020, като кандидатът ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. Допълнителна информация може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия, като информацията не следва да съдържа елементи, водещи до подобряване на първоначалното проектно предложение. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020.

Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020²⁰.

Въз основа на резултатите оценителната комисия изготвя оценителен доклад. След приключване на оценката на проектното предложение ръководителят на УО предоставя безвъзмездна финансова помощ на одобрените кандидати по реда на чл. 37, ал. 3 от ЗУСЕСИФ. Съгласно чл. 4, т. 4 от ЗУСЕСИФ безвъзмездната финансова помощ не се предоставя за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента.

22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:

В рамките на настоящата процедура кандидат може да подаде само едно проектно предложение²¹.

²⁰ Ръководството може да бъде намерено на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/docs/guide.pdf>

²¹ За целите на настоящата процедура, едно висше училище може да подаде повече от едно проектно предложение в качеството си на кандидат, когато различни звена от структурата му (съгл. чл. 25, ал. 2 – 4 от Закона за висшето образование) кандидатстват чрез него.

В случай, че един и същи кандидат е подал повече от едно проектно предложение и преди крайния срок за кандидатстване не е оттеглил писмено всички подадени проектни предложения с изключение на едно от тях, което единствено да остане в оценителния процес, всички проектни предложения от този кандидат се считат за отпаднали и не подлежат на оценка.

Критериите за оценка на проектите предложения са посочени в приложенията за информация (описани в т. 28) към настоящите условия за кандидатстване.

Проектните предложения, чиято оценка на етап „Техническа и финансова оценка” е по-голяма или равна на 68 точки и ако имат резултат по всеки от разделите от критериите за оценка по-голям или равен на съответния праг за раздела, се класират в низходящ ред съобразно получената оценка.

За проектни предложения, които са получили еднакъв средноаритметичен брой точки на етап „Техническа и финансова оценка“, класирането ще се извърши по следния начин: Проектните предложения ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по раздел „3. Устойчивост“. В случай, че проектните предложения имат равен брой точки по посочения раздел, същите ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по раздел „2. Описание на дейностите и организация на изпълнението“. В случай, че проектните предложения имат равен брой точки и по този раздел същите ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по раздел „4. Бюджет и ефективност на разходите“. В случай, че проектните предложения имат равен брой точки и по този раздел същите ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по раздел „1. Финансов, технически и административен капацитет“.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка на постъпилите проектни предложения с изключение на случаите по чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

23. Начин на подаване на проектите предложения/концепциите за проектни предложения:

От месец май 2015 г. Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) позволява изцяло електронно кандидатстване.

Проектните предложения по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения,

следва да бъдат подадени само по електронен път като се използва Модул „Е-кандидатстване” в ИСУН 2020 - <https://eumis2020.government.bg>.

ВАЖНО:

Цялостният процес на електронно кандидатстване и техническите функционалности и изисквания на ИСУН 2020 може да бъде изпробван на интернет адрес: <https://eservices2020.government.bg/>.

Същевременно обръщаме внимание, че реалното създаване, редакция и подаване на проектни предложения се осъществява единствено на интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Подаването на проектното предложение се извършва чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване, като проектното предложение и прикачените документи се подписват с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето оправомощено да представлява кандидата.

Подписването на документи с КЕП е възприето по настоящата процедура, тъй като съгласно чл. 13, ал. 4 от Закона за електронния документ и електронния подпис, КЕП има значението на саморъчен подпис.

Подготовката, подаването и регистрирането на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин:

- Кандидатът влиза в ИСУН 2020 през Модул „Е-кандидатстване” на адрес: <https://eumis2020.government.bg>;
- Кандидатът се регистрира в системата като нов потребител, след което има достъп до нея чрез потребителско име (електронна поща) и парола. **Електронната поща, която е посочена при регистрацията на кандидата като потребител ще бъде използвана за кореспонденция по време на оценка на проектното предложение;**
- Кандидатът избира процедура *BG05M2OP001-2.009 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени - фаза I“* от наличните отворени за кандидатстване процедури;
- Кандидатът попълва формуляр за кандидатстване от съответната процедура;
- Кандидатът попълва своя ЕИК/Булстат номер във формуляра;
- При наличие на техническа възможност, системата проверява дали той е регистриран в ИСУН 2020, като се извършва и проверка в регистър Булстат и в Търговския регистър поддържани от Агенция по вписванията и извлича оттам необходимите данни;
- Ако липсва информация за избрания кандидат, системата предоставя възможност за въвеждане на данните;

- След извличане и зареждане на данните от регистър Булстат и Търговския регистър, системата позволява тяхната промяна;
- Кандидатът попълва формуляра за кандидатстване по процедура BG05M2OP001-2.009 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени - фаза I“ следвайки ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ (Приложение XIII) и Указанията (специфични за процедурата) на УО за попълване на електронния формуляр за кандидатстване (Приложение XIV). Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки формуляр може да бъде записан локално²², на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020. Системата позволява зареждането на локално записан файл на формуляр за кандидатстване и редакция по него, от друг потребител, който е регистриран в системата, когато това е необходимо;
- Потребителят прикачва към формуляра за кандидатстване допълнително изискуемите от УО документи (посочени в т. 24 от условията за кандидатстване) в специално обособената секция 12. Всеки един от прикачените документи следва да бъде подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето, оправомощено да представлява кандидата. Кандидатът указва в системата, че финализира формуляра за кандидатстване. Преди да финализира формуляра за кандидатстване, кандидатът може да го провери за грешки чрез бутон «Провери формуляра за грешки» от менюто в долния край на екрана;
- Системата позволява запис на създадения формуляр за кандидатстване на работния компютър на кандидата, подписването му от един или повече представители на кандидата с КЕП и прикачване на генерираните файлове;
- При коректно извършване на описаните действия кандидатът изпраща формуляра за кандидатстване и документите към него чрез системата;
- Системата регистрира подаденото проектно предложение и генерира регистрационен номер;
- Системата изпраща уведомление до посочения електронен адрес на потребителя, че проектното предложение е регистрирано със съответния регистрационен номер.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до ръководителя на УО на

²² За целите на ИСУН 2020 „Локално“ означава на работния компютър на кандидата.

ОП НОИР на хартиен носител, като това обстоятелство се отбелязва в ИСУН 2020 от потребител на системата със съответните права.

Кандидатите следва да попълват внимателно всички секции на формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

При възникнали проблеми, предложения или въпроси, които се отнасят до функционирането на системата, използвайте функционалността за „Обратна връзка“, като подробно опишете възникналия казус (виж Приложение XIII към условията за кандидатстване).

За гарантиране на необходимото качество при оказване на съдействие на кандидатите, на технически въпроси се отговаря, ако са подадени не по-късно от един час преди съответния краен срок. Своевременното съобщаване на проблем при работата със системата е важно за бързо отстраняване на възникналите трудности и успешно подаване на проектно предложение.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване²³:

Проектните предложения по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения, следва да бъдат подадени **само по електронен път** като се използва Модул за Е-кандидатстване на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>.

Подаването на проектното предложение се извършва **чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване**, като проектното предложение се подписва с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето, оправомощено да представлява кандидата.

Към секция 12 от формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 кандидатът следва да прикачи следните документи, подписани с КЕП от лицето, упълномощено да го представлява:

1. Автобиографии на лицата, включени в екипа за организация и управление на проекта – попълнени по образец и подписани от лицата, за които се отнасят, и с КЕП от лицето, упълномощено да представлява кандидата (Приложение II към условията за кандидатстване);

²³ В случай че по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения, документите, които се подават на този етап, се посочват отделно.

2. Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие - попълнена по образец – попълнена по образец (Приложение III, а ако са организации с нестопанска цел Приложение IIIа към условията за кандидатстване);
3. Декларация за съгласие на кандидата/партньора/ите за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ - попълнена по образец (Приложение IV към условията за кандидатстване);
4. Декларация за партньорство - попълнена по образец (Приложение V към условията за кандидатстване);
5. Удостоверението за актуално състояние, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от кандидата/партньора/ите (само за юридически лица с нестопанска цел);
6. Декларация за разграничаване на икономическата от икономическата дейност - попълнена по образец (Приложение VI към условията за кандидатстване);
7. Справка, изготвена от кандидата/партньора/ите, съдържаща данни относно процентния дял на защитилите докторантура (период на отчитане: 2011-2014 г.);
8. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО - попълнена по образец (Приложение VII към условията за кандидатстване);
9. Декларация за кандидатстване по Дейност 1 - попълнена по образец (Приложение VIII към условията за кандидатстване);
10. Детайлна разбивка на всички разходи по проекта - попълнена по образец (Приложение IX към условията за кандидатстване);
11. Годишен финансов отчет и оборотна ведомост за 2015 и 2014 финансови години (или оборотна ведомост за месеците, през които организацията е съществувала, ако е новосъздадена), които да удостоверяват, че:
  - организацията/ите кандидат и партньор/и има/т стабилни и достатъчни източници на финансиране, позволяващи да се изпълнят предложените дейности;
  - ако в хода на своята дейност кандидатът и партньорът/ите осъществява/т едновременно икономическа и неикономическа дейност, тези два вида дейност, както и приходите, разходите, активите и пасивите, свързани с тях, са ясно разграничени.

В случай, че кандидатът и/или партньорът/ите е/са регистриран/и по Закона за Търговския регистър и отчетът е обявен в търговския (или друг) регистър, оценителната комисия проверява това

обстоятелство по служебен път. В случай, че отчетът е обявен в друг регистър, организацията следва да представи информация къде е публикуван.

В случай на необходимост, УО може да изиска от кандидата представяне на всички изброени по-горе документи в оригинал. При непредставяне на изисканата документация в посочения от УО срок, ще бъде отказано предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на съответния кандидат.

Кандидатите следва да се уверят, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени по образец, подписани от съответните лица, сканирани и са подписани КЕП). Оценителната комисия може да изисква разяснения относно документите, представени съгласно т. 24 от Условието за кандидатстване.

Официалният/те представител/и на кандидата/партньора няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларациите, тъй като с тях се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от нея/него/тях юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

Декларацията от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО и Декларацията за кандидатстване по Дейност 1 се подписват и попълват от лице с право да представлява кандидата.

Декларацията по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие, Декларацията за съгласие на кандидата/партньора/ите за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ, Декларацията за партньорство, Декларацията за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност се подписват и попълват от лице с право да представлява кандидата/партньора. В случаите, когато кандидатът/партньорът се представлява от няколко физически лица, се попълват данните и декларациите се подписват от всяко от тях (независимо от това дали го представляват заедно или поотделно, или по друг начин).

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата и партньора/те, а преди сключване на договора се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от оценителната комисия, няма да бъде взета под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя по официален път на УО.

При деклариране на неверни данни от страна на кандидатите ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения²⁴:

На основание чл. 32, ал.1 от ЗУСЕСИФ крайният срок за подаване на проектните предложения, подписани с КЕП през системата ИСУН 2020 е: **не по-късно от 19:00 часа на 31.10.2016 г.**

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, **за час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер**, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

Всяко проектно предложение, което е подадено след крайния срок за кандидатстване, ще бъде отхвърлено и няма да бъде разглеждано по настоящата процедура.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕСИФ кандидатите по процедурата може да искат разяснения във връзка с условията в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в

²⁴ В случай че по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения, се посочва и краен срок за подаване на концепциите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

писмена форма, като ясно се посочва наименованието на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се изпращат на електронната поща на УО: infosf@mon.bg.

Разясненията от страна УО се утвърждават от ръководителя на управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати. Въпросите на кандидатите и разясненията на УО се съобщават (публикуват) на интернет страницата на УО <http://sf.mon.bg> и на ИСУН2020: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата) в срок до две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения ²⁵:

Проектните предложения по настоящата процедура на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъдат подадени само по електронен път с КЕП като се използва Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>.

Ако проектното предложение бъде представено на хартия и няма да бъде допуснато до оценка.

27. Допълнителна информация²⁶:

27.1 Подписване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Безвъзмездна финансова помощ се предоставя въз основа на административен договор, сключен между ръководителя на управляващия орган и бенефициента. „Административен договор“ е изрично волеизявление на ръководителя на управляващия орган за предоставяне на финансова подкрепа със средства от ЕСИФ, по силата на което и със съгласието на бенефициента се създават за бенефициента права и задължения по изпълнението на одобрения проект. Административният договор се оформя в писмено споразумение между ръководителя на управляващия орган и бенефициента, заместващо издаването на административен акт.

²⁵ При подаване на хартиен носител.

²⁶ По преценка на Управляващия орган.

Подборът на проектни предложения, за които се предоставя безвъзмездна финансова помощ, се провежда в съответствие със следните принципи:

1. свободна и лоялна конкуренция;
2. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
3. публичност и прозрачност.

При процедура чрез подбор се извършва:

1. оценяване на всяко проектно предложение, което включва:
  - а) оценка на административното съответствие и допустимостта;
  - б) техническа и финансова оценка;
2. класиране на одобрените проектни предложения в низходящ ред;
3. определяне на проектни предложения, за които се предоставя финансиране.

Безвъзмездна финансова помощ се предоставя чрез провеждане на процедура чрез подбор на проектни предложения, описана в т. 21 от условията за кандидатстване.

При провеждане на процедура чрез подбор на проектни предложения ръководителят на управляващия орган определя със заповед **комисия**, която да извърши оценка на проектите предложения и да изготви оценителен доклад, обхващащ дейността по оценката и резултатите от нея.

След провеждане на процедурата чрез подбор на проектни предложения председателят на оценителната комисия предава на ръководителя на УО **оценителен доклад**.

В 10 дневен срок от получаване на оценителния доклад с приложените към него документи, ръководителят на УО:

1. **одобрява оценителния доклад;**
2. **връща оценителния доклад** за провеждане на оценяването и класирането от етапа, където са допуснати нарушения, когато те са отстраними;
3. **не одобрява оценителния доклад**, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения, и прекратява процедурата.

При одобрен оценителен доклад **кандидатите** от списъка на предложените за финансиране проектни предложения, а в случаите при остатъчен финансов ресурс и от списъка с резервните проектни предложения, се поканват да представят **в 10-дневен срок доказателства, че отговарят**

на изискванията за бенефициент, включително на условията, посочени в условията за кандидатстване, ако същите не са приложени към формуляра за кандидатстване.

В 10-дневен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от изтичането на срока за представяне на доказателства, ръководителят на управляващия орган издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на безвъзмездна финансова помощ:

1. за всяко проектно предложение, включено в списъка с предложените за отхвърляне проектни предложения и основанието за отхвърлянето им;
2. за проектно предложение, включено в списъка с предложените за финансиране проектни предложения, съответно списък с резервните проектни предложения, – при несъгласие на кандидата да сключи административен договор;
3. на кандидат, който не отговаря на изискванията за бенефициент или не е представил в срок доказателства за това;
4. за проектни предложения, при които се предвижда финансиране, а вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз;
5. за проектни предложения, при които държавната помощ е недопустима или се надхвърлят прага на допустимата държавна помощ или установените в акт на Европейския съюз прагове за минимална помощ.

Ръководителят на управляващия орган прекратява процедурата:

1. в случаите, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения;
2. когато няма постъпили в срок проектни предложения или всички подадени предложения са оттеглени;
3. при спиране на финансирането по съответната програма или на част от нея.

В случай на прекратяване на процедурата, кандидатите, подали проектни предложения, се уведомяват по електронен път или на хартиен носител от ръководителя на управляващия орган за прекратяването и нямат право на обезщетения.

Заповедта за прекратяване на процедурата чрез подбор на проектни предложения се публикува на интернет страницата на ОП НОИР, и в ИСУН 2020.

В двуседмичен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от представянето на доказателствата, че отговарят на изискванията за бенефициент, ръководителят на управляващия орган взема **решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ** по всяко проектно предложение, включено в списъка предложените за финансиране проектни предложения.

При остатъчен финансов ресурс безвъзмездна финансова помощ може да бъде предоставена и за проектни предложения от списъка с резервните проектни предложения по реда на тяхното класиране.

Решението на ръководителя на управляващия орган да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в административен договор с бенефициента.

Административният договор съдържа:

1. наименование и седалище на адресата – бенефициент на помощта;
2. наименование, стойност, основни дейности, индикатори, период и срокове за изпълнение на проекта, за който се предоставя безвъзмездната финансова помощ;
3. максимален размер на безвъзмездната финансова помощ, както и програмата, приоритетната ос и процедурата, по която тя се предоставя;
4. конкретизация на условията за изпълнение на проекта;
5. условията за възстановяване на предоставена финансова подкрепа под формата на възстановима помощ в случаите по чл. 4, ал. 2 от ЗУСЕСИФ;
6. когато е приложимо – информация, че безвъзмездната финансова помощ има характер на допустима държавна или минимална помощ, с посочване на акта на Европейския съюз, съгласно който се предоставя или одобрява.

Одобреният проект и условията за изпълнение, са неразделна част от договора

В срок до 10 работни дни от взимането на решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ УО уведомява одобрените кандидати по електронен път или на хартиен носител, като ги информира какви допълнителни документи и в какъв срок трябва да представят, за да бъде подписан **административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.**

Управляващият орган уведомява писмено всеки от кандидатите от списъците с отхвърлени проектни предложения и съответно с резервни проектни предложения в срок до 10 работни дни от

взимането на решение за предоставяне или непредоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като посочва основанията за класирането/отхвърлянето им.

Писменото уведомление до одобрените за финансиране кандидати, представлява покана за сключване на договор и съдържа изискване на следните документи и изпълнени условия от кандидата и всеки един от партньорите, необходими за сключване на административен договор:

1. Декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие, в случай че към датата на сключване на договора са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване;
2. Декларация относно статута по ЗДДС;
3. Декларация за нередности;
4. Споразумение за партньорство с всички партньори;
5. Формуляр за финансова идентификация;
6. Удостоверение, потвърждаващо че партньорът не е обявен в процедура по ликвидация, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от кандидата (ако е приложимо);
7. Удостоверение, потвърждаващо че партньорът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от кандидата (ако е приложимо);
8. Удостоверение от Националната агенция за приходите и от общината по седалището на управляващия орган и кандидата/партньора за липса на задължения на кандидата/партньора (издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му);
9. Свидетелство за съдимост на всички лица, които представляват кандидата/партньора, членовете на неговите управителни и надзорни органи и за лицата, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му;

Когато за някое от горепосочените лица, свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод - оригинал или копие, заверено от кандидата/партньора. Когато в съответната чужда държава свидетелство за съдимост или еквивалентен документ не се издава, горепосоченото лице следва да представи декларация, съгласно законодателството на държавата, в която е установено;

10. Удостоверение от органите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ относно липса на нарушение на чл. 118, чл. 128, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда. В случай, че в удостоверението се съдържа информация за влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение за посочените нарушения, кандидатът/партньорът представя декларация, че нарушението не е извършено при изпълнение на договор за обществена поръчка.

11. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато административния договор за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата.

Посочените документи се представят в оригинал или копие, заверено от кандидата/партньора в 10 дневен срок, считано от датата на получаване на поканата.

В случай на липсващ/и изискуем/и документ/и и/или несъответстващ/и на изискванията документ/и, когато кандидатът/партньорът е декларирал в писмен вид причините за това, като приложи/приведе доказателства, че непредставянето на съответния/те документ/и е по независещи от кандидата/партньора причини, може да бъде указан допълнителен срок за представяне на необходимите документи.

Административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се сключват с всички кандидати, които представят липсващите и/или несъответстващите на изискванията документи в рамките на допълнително указания срок. С кандидатите, които не представят липсващите документи или отново представят документи, които не съответстват на изискванията, не се сключват договори и се издава мотивирано решение, с което се отказва за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ. На тяхно място ще бъдат поканени за договаряне съответният брой кандидати от резервния списък (в случай че такъв е съставен), по поредността на класирането им до изчерпване на общия наличен бюджет по процедурата.

Когато при извършване на проверката по същество на представените документи, при подписване на административен договор за безвъзмездна помощ, се установи несъответствие между декларирани данни на етап кандидатстване и информацията, посочена в представените документи, административен договор за безвъзмездна финансова помощ не се сключва, като за договаряне ще бъдат поканени съответният брой кандидати от резервния списък (в случай че такъв е съставен), по поредността на класирането им до изчерпване на общия наличен бюджет по процедурата.

Ако кандидат по одобрен за финансиране проект изрази несъгласие да сключи административен договор за безвъзмездна финансова помощ, се пристъпва към сключване на договор с кандидатите

от резервния списък (в случай че такъв е съставен) по поредността на класирането им, до изчерпване на наличния бюджет по процедурата.

Преди сключването на административните договори за безвъзмездна финансова помощ се извършва проверка на дейностите, предложени от потенциалните бенефициенти на помощта от ОП НОИР с оглед избягване на двойно финансиране на дейности.

За извършване на проверката се използва:

- а) информацията от извършена справка за двойно финансиране в ИСУН 2020;
- б) информацията, предоставена от кандидата в проектното предложение;
- в) при съмнение за непълна или невярна информация, предоставена от кандидата, се изпраща писмено искане до органа, сключил договор за финансиране на проект със същия кандидат относно предоставяне на допълнителна информация за характера на финансираните дейности;
- г) други способи, които по преценка на екипа по договаряне по процедурата са приложими за проверка за липса на двойно финансиране.

Ако в резултат на извършената проверка, се установи наличие на двойно финансиране, Ръководителят на Управляващия орган, издава мотивирано решение, с което се отказва за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ, в съответствие с чл. 38, т. 4 от ЗУСЕСИФ.

27.2. Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента са описани в приложения образец на **административен договор** за безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура (Приложение към Условието за изпълнение) и **общите условия** при предоставяне на БФП по приоритетни оси 2 и 3 от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 (Приложение към Условието за изпълнение), които са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в ръководството за изпълнение на договори/заповеди за безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР.

Изпълнението на проекта, за който е предоставена безвъзмездна финансова помощ, стартира след сключването на административния договор за безвъзмездна финансова помощ. Всички дейности трябва да бъдат извършени след сключването на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта.

Избор на изпълнител

В процеса на изпълнение на проектите бенефициентите/партньорите, участващи в изпълнението на дейностите може да възлагат на изпълнители (подизпълнители) извършването на определени дейности по проекта. Изпълнителите не са партньори по изпълнението на проекта и се избират в съответствие с реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). В случаите, когато бенефициентът/партньорът, отговорен за изпълнението на съответната дейност, е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП), при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на ЗОП и актовете по прилагането му, както и указанията, заложи в Ръководството за изпълнение на договори/заповеди за предоставяне на БФП по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР. В случаите, когато бенефициентът/партньорът, отговорен за изпълнението на съответната дейност не е възложител по смисъла на ЗОП, при избор на изпълнител/и, бенефициентът/партньорът задължително прилага разпоредбите на Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, както и указанията, заложи в Ръководството за изпълнение на договори/заповеди за предоставяне на БФП по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР.

Правилата на ЗОП и на Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ не се прилагат, когато за изпълнител се определя лице, което е било обект на оценка в качеството на експерт при одобряване на проекта и/или е наето по трудово или служебно правоотношение от бенефициента.

При подаване на междинен/окончателен отчет за изпълнението на проекта, Управляващият орган извършва задължителен последващ контрол и проверка за спазване на правилата за избор на изпълнители, като в случай, че бъдат констатирани нарушения, УО налага финансови корекции по реда и условията на приложимото национално и европейско законодателство.

При подготовката на проектното предложение кандидатът следва да съобрази необходимостта от прилагане на процедури за избор на изпълнител и да посочи това като част от съответните предвидени за изпълнение дейности и да го отрази в плана за изпълнение на проекта във формуляра за кандидатстване.

При провеждане на процедурата/ите за избора на изпълнител/и, бенефициентът/партньорът, отговорен за изпълнението на съответната дейност, следва да спазва принципите на публичност и прозрачност; пропорционалност, свободна и лоялна конкуренция; равнопоставеност и недопускане на дискриминация и други, посочени в съответния нормативен акт, уреждащ условията и реда за избор на изпълнител.

Плащания, отчитане и верифициране на разходи

Управляващите органи извършват авансови, междинни и окончателни плащания въз основа на искане на бенефициента. Бенефициентът може да поиска от УО извършване на авансово плащане в размер до 20% от БФП. Управляващият орган **извършва авансовото плащане в двуседмичен срок от датата на постъпване на искането** за плащане по образец, и формуляр за финансова идентификация и запис на заповед/банкова гаранция (по преценка на бенефициента) за стойността на аванса при условията на чл. 61 от ЗУСЕСИФ.

Управляващият орган превежда одобрената сума на авансовото плащане по банкова сметка на бенефициента.

Когато бенефициентът не е приложил документ, необходим за извършване на авансовото плащане, или не представи обезпечение, управляващият орган го поканва да ги представи. Срокът спира да тече до датата на представянето им.

Междинни и окончателни плащания се извършват след верифициране с цел потвърждаване допустимостта на извършените разходи и при наличие на физически и финансов напредък на проекта. Управляващият орган извършва плащането в 90-дневен срок от постъпване на искането за плащане на бенефициента.

Чрез междинни и окончателни плащания се възстановяват само допустими разходи, верифицирани от управляващия орган.

Управляващият орган извършва верифициране на разходите въз основа на проверка на документите, представени към искането за плащане, и на проверки на място, когато това е приложимо.

Ако бенефициентът не постигне индикаторите, заложи в договора, плащанията няма да се извършат (цялостно или частично) в зависимост от неизпълнената част.

Съгласно правилата на Регламент 1303/2013, УО следва да извършва проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти от изпълнението на проектите. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени във връзка с възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложи по проекта. Бенефициентът е задължен да осигури директен достъп (както по

време на изпълнението на проекта, така и след неговото приключване) на представители на УО, и/или други проверяващи институции с цел извършването на проверка на място на резултатите от изпълнението на проекта.

Бенефициентът е задължен да докладва и отчита изпълнението на проекта в съответствие с образците, приложени към Ръководството за изпълнение на договори/заповеди за предоставяне на БФП по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР.

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документооборот и счетоводно отчитане. С всяко искане за междинно плащане, в хода на изпълнение на договора, бенефициентът е задължен да изготви и представи на УО междинен технически и финансов отчет, който да съдържа необходимите приложения с пълна информация за всички аспекти на изпълнението за отчетния период. След приключването на дейностите по договора за безвъзмездна финансова помощ, бенефициентът е длъжен да изготви и представи на УО окончателен технически и финансов отчет, съдържащ информация относно последния неотчетен до момента период на изпълнение на дейностите и постигнатите резултати. Отчетите се изготвят съгласно образците, приложени към Ръководството за изпълнение на договори/заповеди за предоставяне на БФП по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР. Тези отчети трябва да посочват и постигането на резултатите и целите на проекта чрез предварително зададените индикатори, както и да показват реалното изпълнение на заложените очаквани резултати. Отчетите следва да отразяват и съответствието на дейностите с хоризонталните политики на ЕС, да описват основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на проекта, както и как тези проблеми са били решени или причините за това да не бъдат преодолени.

Управляващият орган може да изисква **допълнително представяне на документи във връзка с искания за междинни и окончателни плащания**, както и на разяснения от бенефициента, когато:

1. сума, включена в искането за плащане, не е дължима;
2. не са предоставени заверени фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, или други изискуеми документи, доказващи извършване на дейностите в съответствие с условията за допустимост;
3. има съмнение за нередност, отнасяща се до съответните разходи;
4. представените документи за физическия и финансов напредък на проекта са некоректно попълнени или не съдържат цялата задължителна информация.

За представяне на допълнителни документи и разяснения управляващият орган определя разумен срок, който не може да бъде по-дълъг от един месец. Срокът за извършване на междинни и окончателни плащания спира да тече до представянето на документите и разясненията, но общо за не повече от един месец.

В случай че бенефициент не представи в срок допълнително изискан/и документ или разяснения, съответният разход не се верифицира, като може да бъде включен в следващо искане за плащане.

В случай че бенефициент не направи искане за окончателно плащане в едномесечен срок от приключването на всички дейности по проекта, верифицирането може да се извърши служебно от управляващия орган въз основа на извършена от него проверка на място.

Изменение на договора за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез подписване на допълнително споразумение към договора при условията, предвидени в Ръководство за изпълнение на договори/заповеди за безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Административният договор, включително одобреният с него проект, може да бъде изменен и/или допълван по инициатива на управляващия орган или по искане на бенефициента, когато това се основава на свързани с процедурата промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от стратегически документ, или в съответната програма.

Одобреният с административния договор проект може да бъде изменен и/или допълван по мотивирано искане на бенефициента и извън изброените случаи. Промяната не може да води до нарушаване на следните принципи:

1. свободна и лоялна конкуренция;
2. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
3. публичност и прозрачност.

Когато не е възможно да бъде приведен в съответствие с промяната, както и при несъгласие на другата страна с нея, административният договор може да бъде едностранно прекратен.

Финансирането с безвъзмездна финансова помощ се прекратява едностранно от ръководителя на управляващия орган, когато бенефициент не сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване.

Ръководителят на управляващия орган може едностранно да прекрати административния договор и за да предотврати или отстрани тежки последици за обществения интерес.

Всички писмени инструкции и указания на ръководителя на УО, свързани с изпълнението на проекта, включително такива, предоставяни след влизането в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ, имат задължителен характер за бенефициентите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

27.3. Размер на безвъзмездната финансова помощ

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ се посочва в административния договор за безвъзмездна финансова помощ. Посоченият в договора размер на безвъзмездната финансова помощ се основава на бюджета, който е предварителна оценка на размера на допустимите разходи, необходими за изпълнението на проекта. Действителният размер на подлежащата на изплащане помощ се определя след приключване на всички допустими дейности по проекта и зависи от тяхното надлежно удостоверяване и одобряване на действително извършените разходи.

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения размер на бюджета, на безвъзмездната финансова помощ по договора и/или превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има определен в условия за кандидатстване максимален размер/процент.

27.4. Мерки за информация и комуникация

ВАЖНО: Неспазването на правилата за информация и комуникация може да доведе до непризнаване на част или на цялата стойност на извършените по проекта разходи.

Всички бенефициенти/партньори трябва да прилагат подходящи мерки за информация и комуникация съгласно правилата на Приложение XII на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г. и Примерни дейности спрямо целевите групи (Приложение XV).

Бенефициентите/партньорите са длъжни да упоменат финансовия принос на ЕСИФ чрез оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 в информацията, изготвяна и предоставяна във връзка с изпълнението на проекта, във всички отчети за изпълнение на договора (междинни и окончателен), както и във всички други документи, отнасящи се до изпълнението на дадена дейност по проекта. Във всички обяви и публикации, свързани с изпълнението на проекта, бенефициентът е длъжен да оповести, че проектът е получил финансиране от ЕСИФ чрез ОП НОИР.

На основание чл. 27 от ПМС 162/05.07.2016 г., след обявяване на процедурата управляващият орган организира координирано с мрежата от информационни центрове разяснителна кампания, предназначена за потенциалните бенефициенти, в рамките на 30 дни от датата на публикуване на обявата за откриване на процедурата.

ВАЖНО: Управляващият орган си запазва правото да извършва промени в Условието за кандидатстване в съответствие с разпоредбите на чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

Настоящите насоки подлежат на оспорване по реда на чл. 27, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, в сроковете предвидени за оспорване на индивидуален административен акт.

28. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложение за попълване в ИСУН 2020:

- Образец на формуляр за кандидатстване с проектно предложение (Приложение I);

Приложения за попълване, подписване, сканиране и прикачване в ИСУН 2020:

- Образец на автобиография (Приложение II);
- Образец на декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие (Приложение III, а ако са организации с нестопанска цел Приложение IIIa);
- Образец на декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ (Приложение IV);
- Образец на декларация за партньорство (Приложение V);
- Образец на декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение VI);
- Образец на декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО (Приложение VII);
- Образец на декларация за кандидатстване по Дейност 1 (Приложение VIII);
- Образец на детайлна разбивка на всички разходи (Приложение IX);

Приложения за информация:

- Образец на статистическа справка за отчитане на индикатори (Приложение X);
- Метаданни за всеки индикатор за резултат (Приложение XI);

- Указания за условията и реда за подаване на проектни предложения и тяхната оценка по електронен път чрез Информационната система за управление и наблюдение 2020 (ИСУН 2020), утвърдени от заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика (Приложение XII)
  - Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ (Приложение XIII);
  - Указания (специфични за процедурата) на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване (Приложение XIV);
  - Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г. и Примерни дейности спрямо целевите групи (Приложение XV);
  - Указанията за прилагане на принципа на екологична устойчивост в контекста на ОП НОИР (Приложение XVI);
  - Таблица за оценка на административното съответствие и допустимостта (Приложение XVII);
  - Методология за техническа и финансова оценка на проектно предложение по процедура чрез подбор на проектни предложения по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР (Приложение XVIII);
  - Стандартни таблици за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите (Приложение XIX);
  - Наредба № Н-3 от 08.07.2016 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско и териториално сътрудничество (Приложение XX); Указание № НФ-5/28.07.2014 г. на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз за финансовата рамка 2014 - 2020 г. (Приложение XXI);
  - Указания на Министерство на финансите, ДДС № 20/14.12.2004 г. (Приложение XXII);
- (към Условия за изпълнение)**
- Образец на административен договор за безвъзмездна финансова помощ ;
  - Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 от оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
  - Образец на декларация за нередности;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- Образец на споразумение за партньорство.